

Eksamen B&V ECON 1730 H2007

1. Definer følgende to mål som karakteriserer alderssammensetningen i en befolkning.
 - 1a. Avhengighetskvoten for eldre (AKE; kalles også for eldrekvoten eller "old age dependency ratio"), og
 - 1b. Den potensielle underholdskvoten (PSR eller "potential support ratio").

Gitt følgende tall for Norges befolkning i tre aldersgrupper pr. 1.1.2007

0-19 år	20-66 år	67 år eller eldre	i alt
1 214 201	2 857 186	609 747	4 681 134

1c. Beregn AKE for Norge 1.1.2007

1d. Norges AKE har falt siden rundt 1990. Nedgangen forventes til å fortsette til rundt 2010. Etter det forventes det en oppgang i AKE fram mot 2040. Forklar hvorfor Norges befolkning for tiden opplever en nedgang i AKE, og en økning etter rundt 2010.

<< $AKE = \frac{\#67+}{\#20-66} = 0,213$; $PSR = 1/AKE$; fallende fruktbarhet fram mot midten av 1930-tallet medfører forholdsvis få pensjonister 1990-2010; store kull født etter midten av 1930-tallet, særlig 1950-1970, i kombinasjon med økende overlevelse for disse kull medfører en økning >>

2. I artikkelen "Arbeidskraftbehov i pleie- og omsorgssektoren mot år 2050" nevner Bjørg Langset tre teorier/hypoteser for den framtidige utviklingen av sykeligheten i befolkningen, og dens sammenheng med framtidig utvikling av forventet levealder.

- a. utvidet sykelighet
- b. utsatt sykelighet
- c. sammentrengt sykelighet.

Hypotese b (utsatt sykelighet) kalles for "dynamic equilibrium hypothesis" i artikkelen "Impact of ageing populations on public spending: Summary report" skrevet av Economic Policy Committee.

2a. Beskriv kort hovedmomentene i hver av de tre hypoteser.

2b. Hvilken eller hvilke av disse tre hypoteser får mest empirisk støtte?

<< 1 år ekstra i live medfører mer enn 1 år ekstra (utvidet s.)/1 år ekstra (utsatt s.)/ mindre enn 1 år ekstra med dårlig helse; alle tre får empirisk støtte – umulig å si hvilke(n) er mest realistisk for framtiden>>

3. Stortingsmelding nr. 5 ("Opptjening og uttak av alderspensjon i folketrygden") beskriver det nye pensjonssystemet som er planlagt innført i 2010.

3a. Nevn minst to viktige utfordringer for dagens system for alderspensjoner, som medfører at dagens system ikke er bærekraftig på sikt.

3b. Beskriv minst fire viktige elementer i det nye pensjonssystemet.

<<dagens system ikke bærekraftig pga aldring, modning, og høyere yrkesdeltakelse blant framtidige kvinnelige pensjonister enn dagens>>; nytt system: det skal lønne seg å stå i arbeid lenge; livsløpsopptjening (proporsjonal opptil 7G), fleksibel pensjonering, delingstall, omsorgsopptjening, utbetalt pensjon reguleres med gj. snitt av lønns- og prisvekst, opptjening reguleres med lønnsvekst)>

4. Marit Rønsen ("Kontantstøtten og mødres arbeidstilbud") og Ghazala Naz ("The impact of cash-benefit reform on parents' labour force participation") analyserer begge to effekten av innføring av kontantstøtte-ordningen på yrkesdeltakelsen.

4a. Velg en av de to artiklene og oppsummer de viktigste funnene.

4b. Begge artikler har data for tidspunkter både før og etter at ordningen ble innført i 1998. Hvorfor er en enkel sammenligning av yrkesdeltakelsen før og etter innføringstidspunktet utilstrekkelig; m.a.o. hvorfor er en multivariat analyse nødvendig? <<Rønsen: færre har blitt yrkesaktive, færre av de yrkesaktive er i arbeid, flere av de i arbeid velger deltid; Naz: kvinnens arbeidstid er redusert, særlig for høyt utdannede, ingen (signifikant) effekt for mannens arbeidstid; multivariat analyse nødvendig fordi utvalget har endret seg over tid>>